

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 215/2024-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duřu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditřa a Rastislava Kařřáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Elenou Ľalíkovou, advokátkou, Podbrezovská 34, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2ObdoV/5/2022 a 2ObdoV/6/2022 z 29. novembra 2023 a jemu predchádzajúcemu postupu takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom všeobecného súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako správca konkurznej podstaty (ďalej aj „správca“) úpadcu vložil jeho finančné prostriedky v sume 100 898,22 eur do legálnej nebankovej spoločnosti [REDAKOVANÉ] na účely ich najlepšieho zhodnotenia. Táto spoločnosť ich neskôr nevrátila do konkurznej podstaty, preto bol sťažovateľ uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. júna 2010 zbavený funkcie správcu a bola ustanovená nová správkyňa konkurznej podstaty [REDAKOVANÉ], ktorá si žalobou podanou na krajskom súde proti sťažovateľovi uplatnila náhradu škody.

3. Krajský súd rozsudkom z 15. januára 2015 žalobe vyhovel.

4. Najvyšší súd na základe odvolania sťažovateľa rozsudkom z 27. októbra 2016 potvrdil prvostupňový rozsudok ako vecne správny.

5. Sťažovateľ proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 ods. 1 CSP, teda namietal porušenie práva na spravodlivý proces, ako aj nesprávne právne posúdenie veci pri aplikácii § 8 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) v spojení s § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

6. Najvyšší súd uznesením z 27. februára 2018 dovolanie sťažovateľa ako neprípustné odmietol pre neprípustnosť kumulácie dôvodov dovolania podľa § 420 a § 421 CSP.

7. Ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 250/2018 z 28. novembra 2018 okrem iného zrušil namietané uznesenie najvyššieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že kumulácia dovolacích dôvodov bola prípustná.

8. Najvyšší súd uznesením z 28. mája 2020 opätovne dovolanie sťažovateľa odmietol pre neprípustnosť uplatnených dovolacích dôvodov, či už podľa § 420 písm. f), alebo § 421 ods. 1 CSP.

9. Ústavný súd ďalším nálezom sp. zn. III. ÚS 580/2021 z 12. apríla 2022 napadnuté uznesenie dovolacieho súdu z 28. mája 2020 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie pre porušenie práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Konštatoval, že z celkového kontextu dovolacej argumentácie sťažovateľa bolo možné vyvodiť, že ide o otázku zodpovednosti správcu za škodu (v kontexte posúdenia výkonu funkcie správcu z hľadiska naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti) vzniknutú investovaním finančných prostriedkov do nebankovej spoločnosti, ktorá investované prostriedky nevrátila. Takýto variant právnej otázky bol zmysluplný, umožňujúci prípustnosť dovolania.

10. Následne najvyšší súd napadnutým rozhodnutím dovolanie sťažovateľa v časti namietaného neprerušenia konania odmietol pre neprípustnosť a v časti vo veci samej zamietol s odôvodnením, že sťažovateľ nenaplnil ani jeden z dovolacích dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP, keď opäť nevezal do úvahy argumenty sťažovateľa k predpokladom zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka vrátane rozhodnutí najvyššieho súdu v obdobných veciach (sp. zn. 4Obo/12/2020 a sp. zn. 4Obo/2/2020).

II.

Argumentácia sťažovateľa

11. Podľa dovolacieho súdu aj keď zákon o konkurze naplnenie predpokladov uplatnenia zodpovednosti za škodu proti správcovi konkurznej podstaty nevymedzuje, bolo potrebné vychádzať z § 420 Občianskeho zákonníka o objektívnej zodpovednosti za škodu s prezumpciou zavinenia, podľa ktorej správca zodpovedá za škodu spôsobenú úpadcovi vložím finančných prostriedkov do nebankovej spoločnosti bez súhlasu konkurzného súdu (bod 58 odôvodnenia rozsudku). Také konanie správcu nie je podľa dovolacieho súdu konaním s odbornou starostlivosťou v zmysle § 8 ods. 2 zákona o konkurze.

12. K námietke sťažovateľa, že bol v trestnom konaní oslobodený spod obžaloby za zločin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku, najvyšší súd uviedol, že sa ním necítil byť viazaný, lebo ani oslobodzujúci trestný rozsudok nevyklučuje právo úpadcu na náhradu škody proti správcovi.

13. Ústavný súd v ostatnom kasačnom náleze sp. zn. III. ÚS 580/2021 uviedol, že z celkového kontextu dovolacej argumentácie sťažovateľa možno vyvodit', že ide o otázku zodpovednosti správcu za škodu (v kontexte posúdenia výkonu funkcie správcu z hľadiska naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti) vzniknutú investovaním finančných prostriedkov do nebankovej spoločnosti, ktorá investované prostriedky nevrátila.

14. Napadnuté rozhodnutie nerešpektuje uvedený nález ústavného súdu, pretože sa vôbec nezaoberalo námietkami sťažovateľa uvedenými v jeho dovolaní a týkajúcimi sa predpokladov vzniku zodpovednosti správcu za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka.

15. Sťažovateľ namieta, že neporušil žiadnu právnu povinnosť vyplývajúcu z právnej normy alebo rozhodnutia konkurzného súdu, ktorá by ho obmedzovala v nakladaní s finančnými prostriedkami úpadcu, a preto záver dovolacieho súdu, že tak mal urobiť iba so súhlasom konkurzného súdu, je záverom svojvoľným, teda arbitrárnym, ktorým zjavne porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

16. Sťažovateľ vôbec nedostal odpoveď ani na ďalšie základné argumenty týkajúce sa škody, príčinnej súvislosti a zavinenia, keď v napadnutom rozhodnutí dovolacieho súdu chýba zmienka o finančných prostriedkoch, ktoré boli rozhodnutím prokurátora zaistené v spoločnosti [REDACTED], v ktorých sú zahrnuté aj prostriedky úpadcu a ktoré sú i predmetom sporu a ešte môžu byť vydané do konkurznej podstaty úpadcu.

17. Najvyšší súd nedal odpoveď sťažovateľovi ani na námietku litispendencie v zmysle § 159 CSP, ktorou sa má zabrániť tomu, aby o tom istom nároku medzi tými istými účastníkmi prebiehalo súbežne trestné konanie s adhéznym výrokom, v dôsledku čoho môže nastať situácia, že čo sa týka rovnakého nároku medzi tými istými účastníkmi, budú vydané dve vykonateľné rozhodnutia.

18. K znakom právneho štátu patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty, ktorej neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Potom je vylúčené, aby v jednom právnom odvetví uznávaná validita hospodárenia s finančnými prostriedkami úpadcu bola považovaná za právne aprobovanú a v inom odvetví práva bola chápaná ako nemožná či dokonca zakázaná. Pokiaľ dovolací súd vychádzal z opačného názoru (bod 63 odôvodnenia), aplikoval nesprávne normy jednoduchého práva, čo viedlo k nesprávnym záverom dopadajúcim na rozhodnutie o náhrade škody proti sťažovateľovi v intenzite zakladajúcej porušenie jeho označených práv.

19. Dovolací súd tiež podľa sťažovateľa ním uplatnený dôvod podľa § 420 písm. f) CSP svojvoľne zúžil len na časť predmetu konania, a to čo sa týka neprerušenia konania, hoci smeroval aj proti posúdeniu veci samej.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) rozsudkom najvyššieho súdu, ktorým dovolanie sťažovateľa (i) proti

rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/24/2015 z 27. októbra 2016, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu o zamietnutí návrhu sťažovateľa na prerušenie konania odôvodneného prebiehajúcim trestným konaním proti sťažovateľovi, ako aj inej fyzickej osobe, odmietol a (ii) proti rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2Obo/23/2015 z 27. októbra 2016, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu o uložení povinnosti sťažovateľovi zaplatiť súčasnej správkyňi konkurznej podstaty náhradu škody vo výške 100 898,22 eur, ktorá zodpovedá sume vloženej sťažovateľom ako správcom z konkurznej podstaty úpadcu do nebankovej spoločnosti, zamietol.

21. Sťažovateľ namieta, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia nezodpovedná procesným požiadavkám vyplývajúcim z práva na spravodlivý súdny proces, je nedostatočné, nerešpektuje predchádzajúci nález ústavného súdu vydaný v právnej veci sťažovateľa, keďže sa nezaobera jeho námietkami týkajúcimi sa ne/splnenia predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu sťažovateľa vo funkcii správcu. Sťažovateľ považuje za arbitrárne predovšetkým konštatovanie dovolacieho súdu o potrebe získania súhlasu konkurzného súdu pri nakladaní s finančnými prostriedkami úpadcu, ktorý zákon o konkurze neupravuje. Súčasne sťažovateľovi z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie sú zrejmé ani odpoveď na jeho ostatné argumenty týkajúce sa škody, zavinenia a príčinnej súvislosti so vznikom škody či posúdenie jeho námietky litispendencie v súvislosti s prebiehajúcim trestným konaním.

22. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

23. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

24. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania. V prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nezasahuje do ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby takáto interpretácia nebola svojvoľná, ale ani formalistická a aby bola čo najstálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

25. Proti rozsudku najvyššieho súdu v časti, v ktorej bol rozsudok krajského súdu vo veci samej potvrdený, podal sťažovateľ dovolanie s poukazom na § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP.

26. Podstata dovolacej argumentácie sťažovateľa vo vzťahu k existencii vady rozsudku najvyššieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP spočívala v tvrdení o nesprávnom postupe všeobecných súdov, ktoré konanie na návrh sťažovateľa (odôvodnený prebiehajúcimi trestnými konaniami proti vedúcemu organizačnej zložky spoločnosti [REDAKOVANÉ] – nebankovej spoločnosti a proti sťažovateľovi) neprerušili a neakceptovali poukaz sťažovateľa na výsledky trestných konaní, teda došlo k procesnej vade v konaní. Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd odmietol dovolanie sťažovateľa v tejto časti ako procesne neprípustné, konštatujúc, že rozhodnutia súdu o vyhovení/zamietnutí návrhu na prerušenie konania sú procesnými rozhodnutiami, nie rozhodnutiami vo veci samej, ktoré by upravovali práva a povinnosti účastníkov konečným spôsobom, preto nemôžu byť podrobené dovolaciemu prieskumu pre nenaplnenie atribútov vyplývajúcich z § 420 CSP, a preto uvedený postup nie je spôsobilý porušiť sťažovateľom označené základné právo na súdnu ochranu. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania), ktorý by nemal oporu v zákone. S uvedeným právnym záverom dovolacieho súdu napokon nepolemizuje ani sťažovateľ.

27. Pokiaľ ide o námietku sťažovateľa, že dovolací súd zúžil posúdenie namietanej zmätočnosti len na posúdenie rozhodnutia o neprerušení konania, ústavný súd dodáva, že aj bez ohľadu na zameranie otázky zmätočnosti v podanom dovolaní sťažovateľa v kontexte potreby prerušenia konania do ukončenia vedených trestných konaní (ako to vyplýva z nálezu vo veci sp. zn. III. ÚS 580/2021) z postupu dovolacieho súdu možno vyvodit' záver, že k namietaným procesným vadám, ktoré by mohli byť relevantné z hľadiska § 420 písm. f) CSP, v súdnom konaní na súdoch nižšej inštancie nedošlo, čomu vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci nasvedčuje postup najvyššieho súdu, ktorý v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP viazaný závermi nálezu sp. zn. III. ÚS 580/2021 (diskvalifikujúcimi len posúdenie naostatok označeného dôvodu prípustnosti dovolania najvyšším súdom) pristúpil k posúdeniu zásadnej právnej otázky, ktorú ústavný súd v predmetnom rozhodnutí vyvodil z celkového kontextu dovolacej argumentácie sťažovateľa tak, že ide o otázku zodpovednosti správcu konkurznej podstaty za škodu (v kontexte posúdenia výkonu funkcie správcu konkurznej podstaty z hľadiska naplnenia požiadavky odbornej starostlivosti) vzniknutú investovaním finančných prostriedkov do nebankovej spoločnosti, ktorá investované prostriedky nevrátila. Absentujúca zmätočnosť odôvodnenia skôr konajúcich súdov, finálne odvolacieho súdu teda umožnila plnohodnotný vecný prieskum právneho posúdenia kritickej otázky dovolacím súdom.

28. V prípade dovolania podaného pre právne posúdenie veci môže byť jeho prípustnosť založená na viacerých dôvodoch, t. j. na odklone od ustálenej praxe dovolacieho súdu, na neexistencii dovolacej praxe, resp. na rozdielnosti tejto praxe. Sťažovateľ v dovolaní síce uviedol, že podáva dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) aj c) CSP, z jeho dovolacej argumentácie však nie je zrejmé tvrdenie o odklone od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu ani neuviedol rozhodnutia, ktorými bolo rozhodované rozdielne, a preto sa dovolací súd zameril na posúdenie dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda na posúdenie právnej otázky, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dosiaľ vyriešená nebola.

Najvyšší súd nie je viazaný označením dôvodov prípustnosti dovolania v rozsahu písmen a) až c) CSP, ako vyplýva zo spôsobu, akým dovolateľ vymedzuje dotknutý dôvod podľa § 433 ods. 2 CSP, pričom najvyšší súd náležite odôvodnil, že jeho odvolacie rozhodnutia označené v dovolaní sťažovateľom nepovažoval za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, avšak pri posudzovaní ním zadefinovaného dôvodu prípustnosti dovolania sa nimi zaoberal v kontexte právneho posúdenia predmetnej otázky, čo nie je možné oproti na tento moment zameranej námietke sťažovateľa označiť za ústavne neudržateľné.

29. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí (od bodu 44 odôvodnenia) systematicky poukázal na právne závery dovolacieho súdu, ktorý považoval za preukázané, že z hľadiska posudzovania predpokladov zodpovednosti za škodu sťažovateľ vo funkcii správcu porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou (§ 8 ods. 2 zákona o konkurze), ak finančné prostriedky úpadcu investoval do súkromnej nebankovej spoločnosti bez adekvátneho zabezpečenia, čím znížil majetok úpadcu na nulu (súkromná spoločnosť vložené finančné prostriedky do konkurznej podstaty úpadcu nevrátila). Ak by sťažovateľ týmto spôsobom nekonal, nevznikla by úpadcovi škoda, z čoho vyplýva existencia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti sťažovateľa. V ďalšom najvyšší súd po citácii relevantných zákonných ustanovení, poukazujúc na účel konkurzného konania (bod 50 odôvodnenia), ako aj vysvetľujúc podstatu pojmu „postupovať pri výkone funkcie s odbornou starostlivosťou“, ktorá vyplýva aj so záverov rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Obo/12/2020 a ktorú krajský súd vo veci sťažovateľa vyčerpávajúco vysvetlil (bod 53 odôvodnenia), poukázal aj na právne závery najvyššieho súdu o postavení správcu konkurznej podstaty v rozhodnutí sp. zn. 5Obdo/7/2023 (bod 54 odôvodnenia) či závery Najvyššieho súdu Českej republiky v obdobných právnych veciach (bod 55 odôvodnenia). Následne dovolací súd konkretizoval konanie sťažovateľa, ktoré považoval za rozporné s povinnosťou uloženou správcovi v zmysle § 8 ods. 2 zákona o konkurze (bod 56 odôvodnenia), dopĺňajúc zodpovedanie otázky o zavinení sťažovateľa (bod 57 odôvodnenia), ktorý v konaní nepreukázal, že škodu nezavinil (žiadne exkulpačné dôvody neboli zistené).

30. Sumarizujúc už uvedené, dovolací súd právnu otázku nastolenú dovolaním sťažovateľa zodpovedal v bode 58 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, konštatujúc existenciu zodpovednosti správcu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka za škodu spôsobenú úpadcovi výberom finančných prostriedkov z účtu úpadcu bez súhlasu konkurzného súdu, ktoré nepoužil na účel konkurzného konania. Toto konanie nie je konaním správcu s odbornou starostlivosťou. Poskytnutím tohto právneho posúdenia právnej otázky zásadnej pre právnu vec sťažovateľa sa dovolací súd nijako neodklonil ani od záväzných právnych záverov formulovaných v skoršom náleze ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 580/2021, ktorý vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP len konštatoval existenciu zmysluplnej právnej otázky, ktorú je dovolací súd povinný posúdiť, čo sa napokon stalo, i keď spôsobom odlišným od očakávaní sťažovateľa.

31. Pokiaľ sťažovateľ vyčíta najvyššiemu súdu arbitrárnosť a svojvoľnosť právneho posúdenia vzhľadom na jeho nesprávne konštatovanie o potrebe získania súhlasu konkurzného súdu pri výbere finančných prostriedkov z účtu úpadcu, ústavný súd konštatuje, že v situácii, ak by taký súhlas bol zo strany konkurzného súdu daný, chýbal by aspekt protiprávnosti konania sťažovateľa ako správcu ako základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu. Z dôvodu, že predmetný súhlas absentoval (čo sťažovateľ nespochybňuje), k poškodeniu sťažovateľa uvedenou formuláciou dôjsť nemohlo. Na uvedenom nič nemení záver konajúcich súdov (vrátane dovolacieho), že sťažovateľ

vo funkcii správcu nekonal s odbornou starostlivosťou v zmysle § 8 ods. 2 zákona o konkurze, pokiaľ finančné prostriedky získané zo speňaženia majetku úpadcu a určené na vyplatenie veriteľov v rozpore so schválenou konečnou správou nevrátil do konkurznej podstaty úpadcu, ale tieto vložil do súkromnej spoločnosti, ktorá ich nevyplatila.

32. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti poukazuje na prekážku začatého konania, keď dôvodí, že identický nárok je predmetom adhézneho konania. Ústavný súd už v náleze sp. zn. III. ÚS 580/2021 k predmetnej námietke (uplatnenej v rámci namietanej zmätočnosti) uviedol, že „k otázke litispendencie sa vyjadril už krajský súd v rozsudku z 15. januára 2015 (s. 19 rozsudku krajského súdu), kde konštatoval, že prekážka litispendencie nie je daná, keďže predmetné občianskoprávne konanie bolo začaté skôr ako trestné konanie proti sťažovateľovi“, pričom prekážka litispendencie a prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa môžu týkať iba konania proti osobe sťažovateľa (a v jeho rámci uplatneného nároku). Ústavný súd v danej súvislosti nezistil žiadne procesné pochybenie konajúcich súdov.

33. Napokon najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí zaoberal aj vzťahom občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti v rámci oslobodzujúceho trestného rozsudku sťažovateľa, na ktorý poukazoval, so záverom, že vydanie oslobodzujúceho rozsudku nevyklučuje právo na náhradu škody v civilnom konaní, teda pre vznik zodpovednosti za škodu podľa predpisov občianskeho práva nie je podmienkou kvalifikovanie konania správcu ako trestného činu. Ústavný súd dodáva, že ustálená judikatúra z hľadiska aplikácie § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016 (teraz § 193 CSP, pozn.) vyvodila, že ak je v čase rozhodovania civilného súdu právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté, že bol spáchaný trestný čin, je súd viazaný výrokom, že bol trestný čin spáchaný, a výrokom, kto ho spáchal. Súd v civilnom sporovom konaní preto nie je viazaný v zmysle § 193 CSP výškou škody (R 22/1979, s. 196 zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk), ale súd si musí urobiť o výške škody vlastný zodpovedný záver podložený úplným zistením skutkového stavu veci (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 68/2019 z 29. januára 2020 vo veci náhrady škody spôsobenej trestným činom medzi totožnými sporovými stranami). Napokon oslobodenie obžalovaného spod obžaloby má vždy za následok odkázanie poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody, pokiaľ si ho riadne a včas uplatnil, na civilný proces alebo konanie pre iným príslušným orgánom (pozri § 288 ods. 3 Trestného poriadku), keďže nárok na náhradu škody možno priznať len odsudzujúcim rozsudkom a v opačnom prípade je výsledok konania o náhradu škody v civilnom procese otvorený (čo aj z pohľadu zákonnej úpravy trestného konania potvrdzuje správnosť záverov najvyššieho súdu). Námietka sťažovateľa o nesprávnosti právnych záverov najvyššieho súdu nezohľadňujúcich závery trestného konania vedeného proti sťažovateľovi, a tým porušenie princípu právnej istoty a predvídateľnosti práva, preto bola posúdená ako právne irelevantná.

34. S prihliadnutím na odôvodnenie napadnutého rozsudku je ústavný súd toho názoru, že z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery rozsudku najvyššieho súdu. Dovolací súd dovolanie sťažovateľa podrobil riadnemu meritórnemu prieskumu, berúc do úvahy skoršie rozhodnutie ústavného súdu v tejto veci a dospejúc k záverom, ktoré považuje ústavný súd za ústavne udržateľné, nevykazujúce znaky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnenosti. Medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a základným právom sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež jeho právom na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vysloviť porušenie ním označených práv.

35. Ústavný súd na základe uvedeného odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2024

Libor Duľa
predseda senátu